

ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК

за израду

ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ РАЧА и СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ РАЧА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

1. Уводне напомене

Предмет овог Програмског задатка је да дефинише програм и услове за израду Просторног плана општине Рача. Овај програм је саставни део конкурсне документације за јавну набавку услуге-израда Просторног плана општине Рача (у даљем тексту: Просторни план). У складу са одредбама чл.20. став 2. Закона о планирању и изградњи изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 и др.закон, 9/20 и 52/21) стратешка процена утицаја на животну средину је саставни део просторног плана. Овај став Закона подразумева да се у току израде Просторног плана обави стратешка процена утицаја на животну средину и припреми извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину, у складу са Одлуком о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана општине Рача на животну средину („Службени гласник општине Рача“, број 13/21).

Средства за израду Просторног плана обезбеђена су из буџета Општине Рача и Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, док је носилац израде Просторног плана Општинска управа Општине Рача Одељење за изградњу, урбанизам, локални и економски развој и инспекцијске послове у складу са чл. 47. став 1. Закона о планирању и изградњи.

Територија општине Рача лежи у централном делу Републике Србије, у североисточном делу Шумадијског округа. Захвата површину од око 216 km², на којој живи 11503 становника (према попису из 2011.године) или 53,25 становника на км². Обухвата 17 катастарских општина и 16 насеља.

2. Врста планског документа

Просторни план јединице локалне самоуправе израђује се у складу са:

Одредбама чл. 19.,20. и 20а. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 и др.закон, 9/20 и 52/21) просторни план јединице локалне самоуправе доноси се за територију јединице локалне самоуправе и одређује смернице за развој делатности и намену површина, као и услове за одрживи и равномерни развој на територији јединице локалне самоуправе.

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину чини саставни део документационе основе планског документа, и израђује се у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10);

Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС”, број 32/19), којим је одређена

садржина и процедура израде просторног плана јединице локалне самоуправе;

Правилником о садржини и начину вођења и одржавања Централног регистра планских докумената, Информационог система о стању у простору и локалног информационог система и дигиталном формату достављања планских докумената („Службени гласник РС”, број 33/15), којим се ближе прописује садржина и начин вођења и одржавања Централног регистра планских докумената, Информационог система о стању у простору и локалног информационог система планских докумената, као и дигиталних формата достављања планских докумената.

У складу са наведеним одредбама потребно је урадити просторни план јединице локалне самоуправе са следећим називом: Просторни план општине Рача.

3. Правни и плански основ за израду просторног плана

Правни основ:

Израда Просторног плана општине Рача, мора да буде усклађена у свему са важећом законодавном регулативом:

- Закон о планирању и изградњи ("Сл.гл.РС", број 72/09, 81/09, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 и др.закон,9/20 и 52/21);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл.гл.РС“, број 32/19);
- Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл.гл.РС“, број 88/10);
- Закон о путевима ("Сл.гл.РС", број 41/18 и 95/18 др.закон)
- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл.гл.РС“, бр. 135/04 и 88/10);
- Правилник о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута ("Сл.гл. РС", број 50/2011);
- Правилник о садржини и начину вођења и одржавања Централног регистра планских докумената, Информационог система о стању у простору и локалног информационог система и дигиталном формату достављања планских докумената („Службени гласник РС”, број 33/15), ближе се прописује садржина и начин вођења и одржавања Централног регистра планских докумената, Информационог система о стању у простору и локалног информационог система планских докумената, као и дигиталних формата достављања планских докумената.
- Правилник о класификацији намене земљишта и планских симбола у документима просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, бр. 105/2020)
- Одлука о изради Просторног плана Општине Рача („Службени гласник Општине Рача” 13/2021).

Плански основ:

За потребе израде Просторног плана општине Рача прибавити сву релевантну планску документацију.

- Просторни план Републике Србије од 2010-2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10)
- Регионални просторни план за подручје Шумадијског, Поморавског, Рашког и Расинског управног округа („Службени гласник РС“ број 39/2014)
- Уредба о утврђивању Регионалног просторног плана за подручје Шумадијског, Поморавског, Рашког и Расинског управног округа („Службени гласник Републике Србије”, број 39/14);
- Уредба о утврђивању Просторног плана подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75, деоница Београд-Ниш („Службени гласник РС“, број 69/03) и Уредба о изменама и допунама Просторног плана подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75, деоница Београд-Ниш („Службени гласник РС“, број 121/14);
- Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију („Службени гласник РС", број 19/11).
- Генерални пројекат и Претходна студија оправданости за изградњу државног пута I реда Вожд Карађорђе
- План детаљне регулације комерцијалне зоне "Рача поље" у Рачи са СПУ плана на животну средину (Сл. гласник општине Рача број 20/2019);
- План детаљне регулације зоне "Центар" у Рачи (Сл. гласник општине Рача број 6/2022);
- План детаљне регулације за специфично/ заштићено подручје природног и културног добра "Градиште" у Вишевцу са СПУ плана на животну средину (Сл. гласник општине Рача број 9/2022) ;
- План детаљне регулације радне зоне "Исток" са СПУ плана на животну средину (Сл. гласник општине Рача број 13/2020);
- План детаљне регулације "Спортско-школског комплекса" у Рачи (Сл. гласник општине Рача број 20/2019);
- План детаљне регулације радне зоне "Ђурђево" у Ђурђеву са СПУ плана на животну средину (Сл. гласник општине Рача број 13/2021);
- План детаљне регулације за к.п.бр.за к.п. бр. 189/1, 189/2, 447, 441 (део) и 439, све из К.О. Адровац к.п.бр. 1399 и 1400, све из К.О. Бошњане и к.п.бр. 3508 и 3455/1 (део), све из К.О. Вишевац, уз државни пут IB реда бр. 27, у насељу Адровац(Сл. гласник општине Рача број 1/2018) ;
- План детаљне регулације Сепци са СПУ плана на животну средину (Сл. гласник општине Рача број 10/2022)
- Плана детаљне регулације „Радна зона Собовица-Лужнице“
- Урбанистички пројекат градске саобраћајнице првог реда ГС 1 број 3, обилазница Рача и регулације Липарског потока - водотока II реда, општина Рача, број потврде 350-9/2020-IV-02 од 24.12.2020. године

Правни основ за израду Стратешке процене која је део Просторног плана је Одлука о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана општине Рача на животну

средину („Службени гласник Општине Рача” 13/2021), Закон о заштити животне средине (“Службени гласник РС”, бр.135/04, 36/09, 72/09, 43/11- одлука УС, 14/16, 76/18, 95/18) и Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину (“Службени гласник РС”, бр.135/04 и 88/10) као и друга релевантна регулатива:

- Закон о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС” бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о заштити природе („Сл. гласник РС” бр.36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16 и 95/18);
- Закон о водама („Сл. гласник РС” бр. 30/10, 93/12 и 101/16, 95/18);
- Закон о шумама („Сл. гласник РС” бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18);
- Закон о заштити земљишта („Сл. гласник РС” бр.112/15);
- Закон о управљању отпадом („Сл.гласник РС” бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18);
- Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС” бр. 36/09, 95/18);
- Закон о заштити ваздуха („Сл.гласник РС” бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Сл.гласник РС” бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС” бр.111/09, 20/15 и 87/18);
- Закон о заштити од нејонизујућег зрачења („Сл.гласник РС” бр. 36/09);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Сл. гласник РС” бр. 35/04 и 25/15);
- Закон о ванредним ситуацијама ("Сл. Гласник РС", бр.111/09, 92/11 и 93/12);
- Закон о комуналним делатностима ("Сл. Гласник РС", бр.88/11, 104/16 и 95/18); и други подзаконски акти из области заштите животне средине.

4. ГРАНИЦЕ ОБУХВАТА ПЛАНА

Просторним планом биће обухваћено целокупно административно подручје општине Рача, чија површина износи око 216 km², односно 21600 ha.

5. Предмет, задаци и циљеви за израду просторног плана

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите подручја обухвата Плана подразумева оптимално коришћење постојећих потенцијала Општине Рача са усклађивањем свих видова коришћења и заштите подручја. Планско уређивање, регулацију и комунално опремање села кроз израду урбанистичких уређајних основа, у складу са Законом.

Планирана намена простора биће у функцији остваривања веће равнотеже економског, демографског, социјалног и физичко-еколошког развоја.

Концепција се дефинише на начин којим се истовремено обезбеђује дугорочни уравнотежен и одржив просторни развој општине мобилисањем развојних потенцијала, већим ангажовањем и развојем територијалног, социјалног, хуманог, културног и природног капитала.

Изработом Просторног плана, створиће се одговарајући плански основ у смислу директног спровођења издавањем локацијских услова, за све зоне за које није планирана даља планска разрада урбанистичким плановима.

Структуру основних намена простора и коришћења земљишта у обухвату Плана чине: пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште.

Утврђивање услова за рационално коришћење простора, природних потенцијала и инфраструктурног система у складу са принципима одрживог развоја;

Дефинисање односа између водоснабдевања, површина посебне намене, заштите природних и културних добара и инфраструктурног коридора, као и интерактивних и повратних утицаја;

Равномернији размештај становништва и његово интензивније обнављање, бржи развој стратешких центара и подцентара који ће подстаћи усклађенији развој мреже насеља, рационална просторна организација привредних веза у мрежи центара, чвршће повезивање градова због чега је неопходно планирати одговарајућу саобраћајну инфраструктуру;

Просторни план мора бити усаглашен са важећом планском и пројектном документацијом на територији општине Рача;

При изради просторног плана применити све прописе и стандарде који регулишу предмет пројектовања;

Утврђивање смерница и основа за измену и допуну важећих планских документа, разраду просторног плана на нивоу планова детаљне регулације, као и даљу разраду на нивоу техничке документације;

Просторни план мора да садржи и елементе регулационе разраде у смислу **директног спровођења**, односно да буде урађен тако да садржи елементе на основу којих се могу издати локацијски услови, за делове територије у обухвату просторног плана за које није предвиђена израда урбанистичког плана.

Циљ израде плана

Разлози доношења новог просторног плана су истек рока важења Просторног плана општине Рача („Службени лист општине Рача“ 5/12) у Уводу плана где стоји да је временски хоризонт Просторног плана до 2025. године.

Новим планом се дефинишу новине садржане у одредбама Закона о планирању и изградњи, које се односе на садржину просторног плана и обавезу израде уређајних основа за села која немају донет плански документ, односно за села за која није предвиђена израда планског документа, чиме ће се створити услови за равномерни развој села, као и за издавање локацијских услова, грађевинских дозвола и одобрења за изградњу у смислу члана 145. Закона о планирању и изградњи.

Циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја су: заштита, контролисано и одрживо коришћење природе, природних ресурса, природног и културног наслеђа; санација, рекултивација и рехабилитација подручја са угроженијом животном средином; контрола ширења грађевинских подручја; равномерна мрежа објеката и услуга јавних служби усклађена са размештајем и потребама становништва; развој привредних активности у складу са карактеристикама просторних целина и њиховим реалним капацитетима; повећана саобраћајна приступачност и опремљеност простора техничком инфраструктуром; побољшање енергетске ефикасности и коришћења обновљивих извора

енергије. Уређење простора општине и њених основних категорија (пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште) заснованих на европским принципима одрживог развоја и принципима других декларација, повеља и конвенција, које обавезују Републику Србију и њене општине да их поштују и примењују, како у планирању, тако и у имплементацији планских решења.

Израдом новог Просторног плана општине Рача, створиће се сви потребни предуслови за аплицирање ка одговарајућим фондовима и другим потенцијалним изворима финансирања изградње потребне инфраструктуре.

Очување и уређење предела на подручју Просторног плана.

Уређајне основе се израђују за сва насељена места.

6. Садржај просторног плана

Садржај Просторног плана дефинисати у складу са Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл.гл.РС“, број 32/2019).

На основу одредаба члана 6. Правилника, текстуални део Просторног плана јединица локалне самоуправе садржи полазне основе за изреду плана и плански део.

Полазне основе за израду плана садрже:

- 1) правни и плански основ за израду плана;
- 2) обухват и опис границе подручја просторног плана;
- 3) принципи просторног развоја;
- 4) визија и циљеви просторног развоја;
- 5) концепција просторног развоја.

Плански део садржи планска решења просторног развоја и пропозиције просторног развоја.

Планска решења просторног развоја јединице локалне самоуправе садрже:

- 1) опис и одређење намена простора (пољопривредно, шумско, водно, грађевинско и друго земљиште, укључујући обухват грађевинског подручја);
- 2) заштита, уређење, коришћење и развој природних система и ресурса (пољопривредно земљиште, шуме и шумско земљиште, воде, геолошки ресурси и друго);
- 3) просторни развој, дистрибуција становништва и мрежа насеља и јавних служби (становништво; однос градских и сеоских насеља и функционално повезивање насеља и центара, организација јавних служби и друго);
- 4) просторни развој и дистрибуција привредних делатности;
- 5) просторни развој туризма, организација и уређење туристичких и рекреативних простора;
- 6) просторни развој саобраћаја и инфраструктурних система и повезивање са регионалним инфраструктурним мрежама (саобраћај, водопривредна, енергетска, телекомуникациона и комунална инфраструктура);
- 7) правила и мере заштите животне средине, предела, природних и културних добара (заштита животне средине и заштита, уређење и унапређење предела, заштита, уређење и унапређење природних добара, заштита, уређење и унапређење културних добара, организација простора од интереса за одбрану земље и заштиту од елементарних непогода и друго);

Просторни план може да садржи и попис парцела и опис локација за јавне површине, садржаје и објекте.

Просторни план садржи мере за равномерни територијални развој и уређајне основе за село.

Просторним планом одређују се делови територије за које је предвиђена израда урбанистичког плана. Просторним планом могу се одредити локације за урбанистичко-архитектонски конкурс.

Планска решења пропозиције просторног развоја јединице локалне самоуправе садрже и:

- 1) правила уређења;
- 2) правила грађења;
- 3) имплементација, која садржи нарочито: смернице за израду планске документације за подручје плана, приоритетна планска решења и пројекте, мере за подстицање равномерног територијалног развоја и кооперације са суседним јединицама локалне самоуправе у току имплементације, учеснике у имплементацији и мере и инструменте за имплементацију.

Правила уређења у просторном плану, осим елемената одређених Законом о планирању и изградњи (у даљем тексту: Закон), садрже и:

- 1) опис и одређење целина и зона за које плански документ садржи уређајне основе за села;

- 2) планирано уређење и изградњу јавних објеката за целине и зоне за које плански документ садржи уређајне основе за села.

Правила грађења су обавезни део просторног плана за сва подручја у обухвату плана за која није предвиђена даља планска разрада кроз доношење планског документа ужег подручја, као и за насеља за која плански документ садржи уређајне основе за села.

Правила грађења, осим елемената одређених Законом, садрже и:

- 1) компатибилне садржаје и врсте објеката по планираним претежним наменама;
- 2) критеријуме којима се утврђује забрана грађења на одређеном простору или за одређене врсте објеката.

Графички приказ просторног плана јединице локалне самоуправе јесу рефералне карте којима се приказује:

- 1) Реферална карта број 1 „Намена простора” – садржи нарочито пољопривредно земљиште, шуме и шумско земљиште, воде и водно земљиште, грађевинско земљиште;

- 2) Реферална карта број 2 „Мрежа насеља и инфраструктурни системи” – садржи нарочито мрежу насеља и центара, садржаје јавних служби, распоред основних привредних делатности, инфраструктурне системе;

- 3) Реферална карта број 3 „Туризам и заштита простора” – садржи нарочито туристичке зоне и локације, зоне угрожености и активности на заштити животне средине, природна и непокретна културна добра са прописаним зонама и режимима заштите;

- 4) Реферална карта број 4 „Карта спровођења” – приказује зоне и насеља за која је предвиђена обавезна израда урбанистичког плана, зоне и насеља у оквиру којих је предвиђена обавезна израда урбанистичког пројекта, насеља за која се ради уређајна основа за село и зоне за директну примену плана (издавање информације о локацији и локацијских услова).

Рефералне карте просторног плана раде се у размери 1:25.000 или 1:50.000.

За потребе израде рефералних карата користе се топографске карте, а могу се користити, у зависности од расположивости и потребног нивоа детаљности појединих решења и сателитски снимци, карте из постојећих географских информационих система, ажурне геореференциране ортофото подлоге, оверени катастарско-топографски планови и дигитални катастарско-топографски планови.

Уређајна основа за село се израђује обавезно за села која немају донет плански документ и треба да садрже:

- границу просторног обухвата;
- детаљну поделу подручја на просторне целине у односу на њихову намену;
- приказ грађевинског подручја (катастарских парцела);
- приказ површина јавне намене;
- регулацију и нивелацију;
- правила уређења и грађења по просторним целинама;
- друге детаљне услове коришћења, уређења и заштите простора и објеката.

Графичким приказ уређајних основа за села, садржи:

- грађевинско подручје и планирано ширење грађевинског подручја;
- правце и коридоре за јавне саобраћајне површине;
- основну планирану намену простора;
- планирано уређење и изградњу јавних објеката;
- правце и коридоре за комуналну и другу инфраструктуру; и
- поделу на зоне и целине за која важе иста правила грађења.

Графички прикази уређајних основа за села израђује се на дигиталном катастру у размери, која омогућава издавање локацијских услова.

Наручилац је у обавези да за потребе израде плана:

- прибави услове надлежних јавних предузећа и установа,
- достави обрађивачу сву потребну планску и техничку документацију на основу које се ради план и која треба да буде уграђена у планска решења.

Обрађивач плана је у обавези да наручиоцу план достави у аналогном и дигиталном (dwg) формату. У dwg формату прецизно именовати и издвојити leuere да се прикази лако могу селектовати.

Рок за израду плана је 12 месеци.